ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 11. září 2019 v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Lněničky a soudců JUDr. Petra Smrže a Mgr. Mileny Vránkové odvolání obžalované [jméno] [příjmení], [datum narození], proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. května 2019, č.j. 3T 18/2018-833 a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu se napadený rozsudek částečně zrušuje a to ve výroku o náhradě škody.

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že poškození [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] se podle § 229 odst. 1 trestního řádu odkazují s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

Shora uvedeným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem byla obžalovaná [jméno] [příjmení] uznána vinnou zločinem vraždy podle § 140 odst. 1, 3 písm. c) trestního zákoníku, a za to byla odsouzena podle § 140 odst. 3 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání patnácti roků. Podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku byla pro výkon trestu zařazena do věznice s ostrahou. O náhradě škody rozhodl soud tak, že podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaná povinna zaplatit náhradu nemajetkové újmy nezletilé [jméno] [příjmení], narozené 6. 8. 2013, zastoupené zákonným zástupcem [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem Zrenjaninská 345/17, 415 05 Teplice – Řetenice, ve výši 200 000 Kč. a [jméno] [příjmení], narozenému 16. 5. 1975, bytem Zrenjaninská 345/17, 415 05 Teplice – Řetenice, ve výši 200 000 Kč. Se zbytkem jejího nároku byla poškozená nezletilá [jméno] [příjmení] odkázána podle § 229 odst. 2 tr. ř. na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle skutkových zjištěních soudu prvního stupně se zločinu dopustila tím, že v nočních hodinách z 18. 4. 2018 na 19. 4. 2018 v Teplicích, v městské části Řetenice, ulice Zrenjaninská čp.

345/17, v bytě číslo 122, ve kterém žila se svým druhem [jméno] [příjmení], [datum narození], porodila v koupelně, a to ve vaně, živého novorozence, mužského pohlaví, o délce 54 cm a hmotnosti 3650 gramů, který byl donošený bez zjevných vrozených vývojových vad a životaschopný, kdy po porodu obžalovaná tohoto novorozence neošetřila a neposkytla mu základní poporodní péči v podobě vyčištění dutiny ústní, podvázání pupečníku, zabránění podchlazení, a to přesto, že novorozenec vykazoval známky života, kdy sama obžalovaná registrovala, že novorozenec dýchá a pláče, následně tohoto zabalila do bavlněného trička, které používala jako noční košili a dále do povlečení na peřinu fialové barvy, poté se oblékla a tělo novorozence zabaleného do trička a povlečení ještě vložila do pytle na odpadky, který navíc zavázala, a odnesla jej ven z domu do nedalekého plastového kontejneru na sklo, který se nalézal vedle komunikace v ulici Zrenjaninská v Teplicích – Řetenicích, mezi domy čp. 296/12 a čp. 297/14, kde jej zanechala bez jakékoliv další péče a pomoci, následně odešla zpět do bytu, kde se umyla a šla spát, přičemž těhotenství po celou dobu tajila, ačkoli již předtím porodila dvě děti, nedocházela v průběhu těhotenství na pravidelné gynekologické prohlídky, při porodu nezavolala svého druha, který spal ve vedlejší místnosti, kdy poté, co životaschopného novorozence vložila do plastového kontejneru, tento zde následně zemřel v důsledku selhání dechu a oběhu, přičemž tělo zemřelého novorozence v kontejneru bylo nalezeno dne 19. 4. 2018 v době kolem 19.00 hodin.

Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná [jméno] [příjmení] včas odvolání. Odvolání odůvodnil její obhájce Mgr. [jméno] [příjmení] a před odvolacím soudem je presentoval Mgr. [jméno] [jméno] [příjmení]. Směřuje proti všem výrokům napadeného rozsudku, byť se jeho odůvodnění týká pouze skutkových zjištění soudu prvního stupně. V odůvodnění odvolání odvolatel nejprve podrobně cituje obsah jednotlivých důkazů, aby poté dospěl k závěru, že znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví porodnictví, výslovně nehodnotila rozrušení obžalované způsobené porodem. Znalkyně psycholožka přitom potvrdila, že obžalovaná byla vystavena značné psychické zátěži. Za této situace navrhl vypracování nového znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví porodnictví. Závěrem navrhl, aby z těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Vrchní soud v Praze přezkoumal napadený rozsudek a přezkoumal i postup řízení, které jeho vynesení předcházelo. Vycházel z toho, že odvolatel svým odvoláním výslovně napadl všechny výroky tohoto rozsudku. Shledal, že odvolání je částečně důvodné, i když nikoliv z důvodů v něm uváděných.

Pokud jde o řízení, které vynesení rozsudku předcházelo, neshledal odvolací soud žádné pochybení. Rozsah provedeného dokazování je naprosto dostačující a k návrhu na jeho doplnění lze jen stručně uvést, že ve věci byly vypracovány všechny potřebné znalecké posudky, jejich závěry jsou jasné a jednoznačné, a rozhodně není důvodu k tomu, aby bylo v tomto směru nějakým způsobem doplňováno dokazování.

Skutková zjištění vycházejí z řádně provedených důkazů, jsou přesvědčivě odůvodněna a odvolací soud se s nimi plně ztotožňuje. Je tedy naprosto nepochybné, že obžalovaná usmrtila živého a životaschopného novorozence způsobem popsaným ve skutkové větě napadeného rozsudku.

Pokud jde o právní kvalifikaci, tak ani zde neshledal odvolací soud žádné pochybení. Kvalifikace zločinem vraždy novorozeného dítěte matkou, podle § 142 trestního zákoníku, nepřichází v úvahu, protože bylo vyvráceno, že by obžalovaná dítě usmrtila v rozrušení způsobeném porodem. Ke zjištění duševního stavu obžalované byl řádně přibrán znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, což je obor, který jediný může duševní stav obžalované v době činu hodnotit. K dispozici měl závěry znalkyně z oboru porodnictví, která se vyjadřovala k tomu, jakým způsobem porod probíhal a zda nedošlo k nějaké anomálii, která by měla vliv na duševní stav obžalované nad rámec běžného rozrušení, které porod provází. Závěry znalců jsou v tomto směru naprosto jednoznačné a přesvědčivé.

Správný je i výrok o trestu. Trest byl uložen na samé spodní hranici trestní sazby, takže jej nelze za nepřiměřeně přísný označit. Žádné okolnosti případu ani osoba obžalované pak neodůvodňují mimořádné snížení tohoto trestu pod spodní hranici zákonné trestní sazby (§ 58 odst. 1 trestního zákoníku). Správný je i výrok o způsobu výkonu trestu.

Pochybení shledal odvolací soud ve výroku o náhradě škody. Na rozdíl od předchozí právní úpravy nestanoví nový občanský zákoník pro případ usmrcení osoby blízké žádné paušální částky pro odškodnění poškozených. Předmětem dokazování tak je jak výše takového odškodnění, tak důvodnost přiznání takové nemajetkové újmy. V daném případě však soud prvního stupně své povinnosti nedostál a o náhradě nemajetkové újmy rozhodl na podkladě naprosto nedostatečných zjištění. Poškozený [jméno] [příjmení] se sice k trestnímu řízení včas a řádně připojil za sebe i za nezletilou [jméno] [příjmení], svůj nárok však v rámci hlavního líčení dne 2. 4. 2019 odůvodnil tím, že na výchovu dcery bude sám a domnívá, se, že mu nebudou stačit finanční prostředky. Jinými slovy, poškozený žádá náhradu škody za uvěznění obžalované, nikoliv za újmu, která mu vznikla jejím jednáním, tedy usmrcením jeho syna, případně bratra jeho dcery. Tedy, nehovoří o žádných duševních útrapách, ostatně o existenci syna se dozvěděl až od policie, ani o narušení rodinných vztahů, právu na rodinný život ani o ztrátě osoby blízké, syna. Za této situace má odvolací soud za to, že náhradu škody za nemajetkovou újmu nelze v adhezním řízení přiznat. Proto v této části napadený rozsudek zrušil a sám rozhodl rozsudkem tak, že poškozené odkázal s jejich nároky na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání do dvou měsíců od doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně. Odsouzený může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Důvody dovolání jsou uvedeny v § 265b, jeho obsah v § 265f trestního řádu.

Praha 11. září 2019

JUDr. Jiří Lněnička
předsedkyně senátu